

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 06 marca 2026 r.

WPN.6401.189.2026.IS

DECYZJA

Na podstawie art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), w związku z art. 56 ust. 2 pkt 2 i art. 52 ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) oraz § 6 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), po rozpatrzeniu wniosku Pani Ewy Lewandowskiej, Wicestarosty oraz Pana Marka Kurpisa, Członka Zarządu Powiatu Raciborskiego, z 10 lutego 2026 r.,

zezwalam

Powiatowi Raciborskiemu na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania w odniesieniu do 8 par wróbla *Passer domesticus*, poprzez wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Raciborzu – budynku przy ul. Wileńskiej 8 w Raciborzu, z zachowaniem następujących warunków:

1. Jeżeli przed rozpoczęciem oraz w trakcie prowadzenia remontu, ornitolog potwierdzi czynne – zasiedlone przez ptaki miejsca lęgowe, wówczas prace remontowe należy prowadzić w odległości nie mniejszej niż 4 m od tych miejsc, aż do zakończenia okresu lęgowego, co zostanie potwierdzone przez ornitologa.
2. Podczas prowadzenia prac termomodernizacyjnych w ramach działań kompensujących należy zamontować 8 pojedynczych (lub 4 podwójne) budek lęgowych dla wróbla po zachodniej stronie budynku.
3. Budki lęgowe dla wróbla należy zamontować pod okapem dachu w części szczytowej budynku, obudować je materiałem termoizolacyjnym i zakonserwować w sposób zapewniający ich trwałość i bezpieczeństwo otoczenia. Budki lęgowe pojedyncze dla wróbla należy wykonać z deski lub trocinobetonu o wymiarach: długość 38 cm, szerokość 25 cm i wysokość 19 cm. Podwójne budki lęgowe należy wykonać z deski o wymiarach: długość 74 cm, szerokość 25 cm i wysokość 19 cm. W połowie długości budki podwójnej musi znajdować się pełna ścianka dzieląca budkę na dwie nisze gniazdowe. Otwór wlotowy powinien być półokrągły o wymiarach: szerokość 5 cm i wysokości 3 cm, zlokalizowany przy podłodze w odległości 5 cm od bocznej krawędzi budki. Budki muszą być zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych (opady deszczu, silne nasłonecznienie) poprzez ich izolację i zakonserwowanie w sposób zapewniający ich trwałość. Budki lęgowe wychodzące poza płaszczyznę elewacji winny mieć spadzisty daszek, aby uniemożliwić w ten sposób siadanie na nich ptakom (np. gołębiom, srokom, kawkom), które odchodami mogą brudzić elewacje.
4. Prace remontowe związane z niszczeniem siedlisk ptaków oraz montażem budek należy prowadzić pod nadzorem ornitologicznym.

5. Zezwolenie niniejsze jest ważne do 15 grudnia 2026 r.
6. W terminie do 31 stycznia 2027 r. Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach sprawozdania. Sprawozdanie to powinno zawierać:
 - a) informację z pełnionego nadzoru przyrodniczego nad realizacją prac, w tym kontroli budynku pod kątem zasiedlenia przez ptaki przed rozpoczęciem prac (patrz pkt 1),
 - b) potwierdzoną przez ornitologa, informację o liczbie budek lęgowych zamontowanych na budynku potwierdzoną przez ornitologa,
 - c) dokumentację fotograficzną przed i po zrealizowaniu prac,
 - d) numer niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Pani Ewa Lewandowska, Wicestarosta oraz Pan Marek Kurpis, Członek Zarządu Powiatu Raciborskiego, wnioskiem z 10 lutego 2026 r., zwrócili się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania w odniesieniu do 8 par wróbla *Passer domesticus*, poprzez wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Raciborzu – budynku przy ul. Wileńskiej 8 w Raciborzu.

Na ww. budynku, zgodnie z inwentaryzacją ornitologiczno-chiropterologiczną wykonaną przez Pana Dariusz Szlamę w maju 2025 r., stwierdzono, iż budynek posiada potencjalne siedliska lęgowe wróbla. Jednocześnie ornitolog wskazał, że podczas kontroli nie stwierdzono śladów ani obecności występowania nietoperzy.

Wróbel podlega ścisłej ochronie prawnej na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, uszczegółowionym zapisem § 6 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia, obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania.

W świetle art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody jako siedlisko roślin, zwierząt lub grzybów przyjmuje się obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnego stadium ich rozwoju. Miejsca lęgowe ptaków, zlokalizowane na budynkach mieszkalnych i innych (m.in. w stropodachach i szczelinach) należy więc traktować, jako ich siedliska, podlegające ochronie prawnej. W związku z tym, każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu ptaków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Zatem stanowi to naruszenie zakazu, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Uzyskania zezwolenia nie wymaga jedynie usuwanie od 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, kiedy wynika to ze względów bezpieczeństwa lub sanitarnych.

Zgodnie z art. 56 ust. 2, ust. 4 pkt 3 i 6 oraz ust. 4a ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, leżą w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego oraz w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą,

gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – wynikają z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Nie ma rozwiązań alternatywnych pozwalających na wykonanie prac remontowo-budowlanych budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Raciborzu – budynku przy ul. Wileńskiej 8 w Raciborzu bez konieczności zniszczenia siedlisk ptaków znajdujących się na elewacjach budynków. Ponadto przedsięwzięcie wynika z wymogów o charakterze społecznym i wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska oraz leży w interesie zdrowia użytkowników budynku.

Warunki niszczenia siedlisk lub ostoi ptaków ustalone w niniejszej decyzji zostały wypracowane z uwzględnieniem ekspertyzy dotyczącej ochrony siedlisk lęgowych ptaków na budynkach, podczas wykonywania prac modernizacyjnych, przygotowanej na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, ekspertyzy ornitologiczno-chiropterologicznej dołączonej do wniosku oraz dotychczasowych doświadczeń związanych z rekompensatą siedlisk ptaków na budynkach. Realizacja prac przy spełnieniu warunków określonych w sentencji decyzji nie spowoduje zagrożenia dla przedmiotowego gatunku.

Jednocześnie zgodnie z § 10 pkt 4 lit. g i h Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt jednym ze sposobów ochrony gatunków dziko występujących zwierząt jest m.in. dostosowanie sposobów i terminów wykonywania prac budowlanych, remontowych i innych tak, aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska oraz budowa sztucznych miejsc lęgowych. Wprowadzenie obowiązku zamontowania budek lęgowych dla wróbla ma na celu zrekompensowanie utraconych siedlisk gatunku chronionego podczas prowadzenia remontu. Liczba wywieszanych budek została ustalona na podstawie zapisów ekspertyzy ornitologiczno-chiropterologicznej, terminu prowadzonych obserwacji oraz mając na względzie dotychczasowe spostrzeżenia stopnia wykorzystania potencjalnych miejsc lęgowych przez ptaki. Utracone siedliska zostaną więc odtworzone. Sugerowane jest montowanie budek lęgowych z daszkiem, aby uniemożliwić w ten sposób siadanie na nich ptakom (np. gołębiom, srokom, kawkom), które odchodami mogą brudzić elewacje. Dopuszczono możliwość zastosowania budek o parametrach wskazanych głównie dla jerzyka w odniesieniu do kompensacji utraconych siedlisk wróbla, ponieważ gatunek ten również zasiedla budki przeznaczone dla jerzyka.

Z dotychczasowych doświadczeń dotyczących prac remontowych na budynkach zasiedlanych przez gatunki chronione wynika, że często pomimo wcześniejszego sprawdzenia budynku pod kątem występowania ptaków i zabezpieczenia miejsc lęgowych przed kolejnym okresem lęgowym, w trakcie prowadzenia remontu kolejne nisze są zasiedlane przez ptaki. W związku z czym wprowadzony został warunek prowadzenia w takich przypadkach prac remontowych w odległości nie mniejszej niż 4 m od tych miejsc, aż do zakończenia okresu lęgowego.

Warunki określone w sentencji decyzji, pozwolą na zapewnienie skutecznego wyprowadzenia lęgów ptaków, a tym samym na zachowanie we właściwym stanie ochrony lokalnej populacji przedmiotowego gatunku. Ponadto wykonanie termomodernizacji budynku jest działaniem na rzecz ochrony środowiska.

Nie ma zatem możliwości wykonania działań prośrodowiskowych, w tym poprawy stanu technicznego elewacji budynku, termoizolacji i remontu elewacji bez wykonania czynności, o której mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Realizacja działań dopuszczonych niniejszą decyzją nie będzie się wiązała z pogorszeniem stanu ochrony ptaków, a określone warunki przeprowadzenia prac spełniają wszystkie kryteria wydania zezwolenia na wykonanie

czynności zakazanych w stosunku do gatunków ptaków objętych ochroną, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Wydając przedmiotową decyzję, kierowano się również zasadą określoną w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

W przypadku stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny różnic w gatunkach zasiedlających budynek, należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dodatkowym wnioskiem o odstąpienie od zakazów wymienionych w art. 52 ust. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w stosunku do nowo stwierdzonych gatunków.

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 14 dni od dnia doręczenia (art. 127 §1 i §2, art. 129 §1 i §2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku wnoszenia odwołania w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne, o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

W myśl art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego możliwe jest zrzeczenie się odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a decyzja staje się wykonalna.

Z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach

/podpisano elektronicznie/

Zwolniono z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154 z późn. zm.).

Otrzymuje: Powiat Raciborski (eDoręczenia)

Do wiadomości: WPN a/a